

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e221321/facsimile.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

de Forslag, som ere bleve fremførte idag, der vilde blive satte under Afstemning?

Forsmanden: Der er ikke fremført noget bestemt Forslag, men hvis Anvendelsen vilde blive tilladt, troer jeg ikke, at der kan være noget imod, at de ogsaa sattes under Afstemning.

Spørg: Det af Comiteens Arbejde fremkomne Forslag, om at erhvide forinden Bemærkningerne fra Rigsforsamlingen Side til at dele Betænkningen og derved Brev Drøvelser, vil vel i alle Tilfælde komme under Afstemning?

Forsmanden: Ja naturligvis. Den Arbejde Rigsdagmand for Brænde Amt 4de District (Grundtvig) har foreslået.

Grundtvig: Det offentlige Liv hos os, siger det offentlige Liv i hvad man kalder politisk eller paa Dansk borgerlig Retning, er endnu saa nyt, at det maa tage Tid, før vi kunde blive ret vendte dertil, og det føler vist ingen tvivl, end de af os, der ere bleve grove i Kamrene, hvad enten det nu var Svendekammeret eller et af de andre. Det er derfor meget muligt, at jeg ikke blot har taget fejl med det Spørgsmaal, som jeg for en Maaned siden rettede til Rigsforsamlingen i vor 4de Røde, men at jeg ogsaa i Dag tager fejl ved de forende Forspørgsmaal, som jeg agter at retze til Grevelserne og Ministerarbejdet. Men det er ogsaa meget muligt, at Rigsforsamlingen jeg vil ved videre at afsøge mit Andragende, og at det maatte vilde være i sig selv for en, hvis Ministeriet idag ligeledes uden videre afsøgte mine Forspørgsmaal; thi Afspørgning uden videre er ikke blot en haard Behandling, som vi ikke uden betydelig Ryddelighed skulle vide hævde, men det er ogsaa noget, som er usjæl for alle mulige slags Forskninger, og derfor vil fattige Styk for den frit Uttring af det offentlige Liv, eller derfor vil nogetde forandre den Overenskomst, hvorefter vi i de nye Forhold allerede mangte, da havde vi tabt, da vilde det gaae vort ekkede Forhold, da vilde det gaae Danmark ilt.

Det Spørgsmaal, som jeg idag vil tage mig den Frihed at gøre til den høitærede Udvalgsminister, er, som forhen, foranlediget ved det Udvalg af Forskriterne til Baron Dindind-Golmsfeldt i Frankfurt, som offentlig har været meddelt i den Døttelste Tidende Nr. 11 og har ved det Brudstykke deraf, som lyder saaledes:

„Jeg behøver ikke at anmode Hr. Rensens om forsmødelige Uttringer, hvorefter nærværende Justits vil foranledige Dem, at fastslaae en uoverensstemmende og forsmødelig Tone. En saadan vil forsmødeligt mere og mere sine Indgang, og ligesom jeg har antaget, at mine fæstede Meddelelser vilde have leveret Dem tilstrækkelig Stoff til at vise, at vore Røstninger ingenlunde ere fremfaldte ved Høsten, at for en usaturlig Krig foresat, saaledes glæder det mig, at den danske Rigsforsamlings 4de Røde vil give Dem et nyt Argument i Hænde til end yderligere at overtyde om, at Nationen helst udgaaer Kampens Forspølse, saalange der er mindre Udsigt til ved Underhandlinger at opnaae en hæderlig Fred.“

Jeg vil imidlertid ingenlunde spørge om Al, hvad der kan falde mig og flere enten kunstet eller beuansetligt i dette Brudstykke. Jeg vil ifte engang spørge om Meningen med de beuansetlige Uttryk „en usaturlig Krig“; dette Udtryk, brugt om nærværende Krig med Tysklands, som efter hele Historiens Vidnesbyrd er den naturlige af alle Krige, som det danske Folk enten har ført eller kan komme til at føre. Jeg vil kun spørge om, hvorefter Ministeriet ønsker, at det skal forhaand af Rigsforsamlingen og Folket, at vor 4de Røde, hvorefter Rigsforsamlingen uden videre afsøgte et Andragende af mig, om paa Høsten Begynde at gætte et vist bestemt Døst for Regeringen, at dette Røde og denne Afspørgning vilde kunne overtyde Høsten om, at Nationen, at det danske Folk helst vilde udgaae Kampens Forspølse, saalange der var mindre Udsigt til ved Underhandlinger at opnaae en hæderlig Fred. Denne, som mig synes, meget dristige Forklaring af Rigsforsamlingens Tone, og den, som mig ogsaa synes, ifte blot meget forsmødelig, men næsten forfærdelig Tone til Høsten (Kutter), det er, hvad jeg nu som dansk Rigsdagmand abbeder mig nærmere Oplysning om.

Premierministeren: I den Danske Rigsforsamlings Røde den 6te Januar 1849 stillede Rigsdagmanden for Brænde Amt 4de District et Andragende, der gik ud paa, at Regeringen uden fra g-

te sig et Forhandlinger skulle anvende hele Rigets Styrelse til at fæste Danmark fuld Raadighed over Høstingdomet Slesvig.

Dette blev uden Forhandling afsøgt med et Stemmesiferal af 103 paa 131 Stemmeværende.

At denne Andragendes Skæbne maatte Ministeriet vilde kunne bruge den Slutning, at den store Flekthed i Rigsforsamlingen hvoften kunne eller vilde betegne Forhandlingerne som fragesløse, endamlere skæbne, at man, som Andragendes Arbejde stiller havde været, „fulde lade Pænnen hvile for at lade Svaret Riste“, eller, hvad der vel betyder det Samme, afbrøde Forhandlingerne, for naar at lade den for en Tid haandfæste Krigstilstand indtræde paam.

Saavist som denne Slutning maa anses berettiget, og saavist som Regeringen for dens Beuansetlig af den almindelige Anskuelse af et givet Forhold ifte ved at lade nogen paalideligere Raadshof end den, der umiddelbart eller middebart fremgaaer af et overveende Stemmetal i denne Sal, — saavist maatte ogsaa Udvalgsministeriet, ved at erbede Baron Dindind-Golmsfeldt Regeringen om Arbejde af 6te Januar, med hele kunne være sig, som det er. Regeringen troer at lade overensstemmende med Sandhed og ilmet at handle i Høstens Råd, naar den søger at bidringe vore Medhandlere den Overenskomst, at Nationen helst vil udgaae Kampens Forspølse, saalange der er nogen Udsigt til ved Underhandlinger at opnaae en hæderlig Fred.

Nogen Anskuelse af det erbedte Røde, som saadant, har man lævigt høvten utaligt eller paalagt Baron Dindind at utale for Ministeriet i Frankfurt. Det ser formentlig klart nok af Ordene i den offentliggjorte Justits, at Regeringen om høit Rigsdagmande Tuu er ham meddeelt som et blandt flere Besvæer paa, at de have Uret, som, paa Grund af de stedsende forsmødelige Røstninger til Rensens Besvæer, søge at slaae den danske Nation en utaalmodig Sjæle efter Krigens Forspølse, mens Regering og Folk haandtrængende kun ønske, rustet og uforberedt at møde Kampen, naar en hæderlig Fred et kan opnaae ad Underhandlingerens Vel.

Hvortil skal jeg endnu sige et Svær paa den Uttring, som den Arbejde Interpellant har fremført angaaende hvad der skal forhaand ved „usaturlig Krig“. En Krig maa dog vilde falde usaturlig, som er opstaaet mellem tvende Broderfolk, som i en Kasse af Haandtræder have været forenede med hinanden under en Regering, under en Styrelse. At alle Krige maa man anfær dog for mere usaturlig, der er en Borgerkrig som denne. Det er det, som jeg har villet betegne, og jeg troer, at enhver rigtig Borger vil være enig med mig her. (Mange Stemmer: Ja! Ja!)

Grundtvig: For at begynde med den sidste Uttring af den høitærede Minister maa jeg sige, at naar man kalder en Krig usaturlig, om det saa var, jeg ved ifte, imellem hvilke Folk, kunde man jo ligesom forsvare dette Udtryk, da det just ifte er den naturlige Tilstand, og det kan jo da ogsaa forsvares, naar man kalder det en usaturlig Krig, der er opstaaet ved det stedsige Døst i Høsten imellem og Tysklands og dem, har gjort det til deres Fordeel. (Flere Stemmer: Ja!) Men hvorefter kan vi dog vel kalde det usaturlig, hvad der i det Mindste haade er historisk og nødvendigt, det er, at vi lade Svaret imod Døstverne, og heller ifte vilde jeg have tænkt, at det kunde kaldes usaturlig, hvad jo Talsen her er om, at vi lade Svaret imod de Døstverne, som uden allermindste Ret ere komne til os for at haare Døstverne til; og herom, mener jeg, var Tale. Der var Tale om en Meddelelse til Centralmagten, som har forsvaret dette Svær paa af Høsten, til den Centralmagt, som har erklæret og erklærer endnu, at den ifte vil taale, at Slesvig afslædes fra Høsten, eller at Slesvig nogenlunde maa flyttes til Danmark, saaledes som det har været det ligesom Haandtræder, og som altsaa fraver, at det skal anses ligesom Høsten for at høre til det tyske Forbund. Tilgættig mener, jeg uden at være blind for, hvad man nu kalder Døstvernsens Røstler, at jeg godt kunde sige, og at jeg maa sige det fremdeles, at en Krig med Tyskland, som den vil være om Slesvig, ifte ifte er usaturlig, men at den ligger som noget andet naturligt i de historiske Forhold, som have beuanset og